

Soome lasteaiaõpetajate 2017 aasta liidupäevadest 23.- 24. septembril Oulus

Oulussa "oldi minuga!"

Üleriigilised lasteaiaõpetajate päevad Soomes on koolitus- ja messiüritus, mida korraldatakse üle aasta. Lasteaiaõpetajate päevadel saavad lasteaiaõpetajad ja alushariduse spetsialistid võimaluse tutvuda alusharidusvaldkonna kõige uuemate uurimistulemustega ning koguvad kolleegide ja sõpradega kohtudes ja kogemusi vahetades motivatsiooni ja jõudu oma igapäevatöök.

Soome lasteaiaõpetajate päevi peeti sel aastal 37ndat korda, sedapuhku Oulu muusikakeskuses. Osalejaid oli kokku üle 800, kelle hulgas oli lasteaiaõpetajatele lisaks ka eripedagooge, alushariduse eksperte ja juhte. Ka 11- ne liikmeline Eesti lasteaednike liidu liikmetest koosnev delegatsioon oli kutsutud päevadel osalema. Programm oli jaotatud kaheks peateemaks: "Ossaava opettaja" (osav õpetaja) ja "Ilua elämään" (elurõõmu).

Ja elurõõmu oli rohkelt osalisi tervitama tulnud laste esinemistes, näitlejate ja muusikute meeleolukates tervitustes kui ka pidulikul vastuvõtul 23.sept. õhtul.

Päevade koolitussisu põimus kenasti professionaalsuse, positiivsuse ja kogukonnaeluga, maitsestatuna põhjamaisuse ja Oulu omapäraga.

Järgmised liidupäevad toimuvad 2019 aastal Lahtis.

Päevad said piduliku alguse vabariigi peaministri Juha Sipilä tervitusega, milles Sipilä rõhutas alushariduse tähtsust ja rolli kogu Soome haridussüsteemi nurgakivina.

Peaminister märkis, et lasteaiaõpetaja roll on kogu riigi tasandil väga oluline – üksikisiku ja kogukonna tasandil, hariduse ja majanduse tasandil. Endisest selgemalt rõhutatakse täna iga lapse õigust õppimisele ja arengule. Pikalt on Soomes juba sel teemal arutletud ja vaieldud. Valitsuse tasandil panustatakse senisest enam alushariduse olukorra parandamisse ühiskonnas. Riigi eesmärk on, et taseme- ja täienduskoolitus oleksid samal tasemel ja omavahel seotud ning professionaalide mõtted ja ettepanekud selles osas on teretunud. Digivõimaluste aina intensiivsema kasutusele võtmise juures ei tohi ära unustada ka laste liikumisvõimaluste ja käeliste tegevuste rikastamist ja mitmekesistamist. Käesoleva aasta augustist on Soomes kehtiv uus alushariduse õppekava ning hiljuti on uuendatud ka alushariduse seadust, mis määrab viimasele missiooni ja eesmärgi, öeldes, et "alushariduse all mõeldakse lapse järjepidevat ja eesmärgipärast kasvatust, õpetust ja hoolitsust tervikuna, milles rõhuasetus on pedagoogikal (Varhaiskasvatustlaki, 36/1973). Probleemidena tõstiski Sipilä esile pädevate, pedagoogiliste kompetentsidega lasteaiaõpetajate puuduse, mille lahendamiseks on valitsus otsustanud lisada 1000 õppekohta ülikoolides lasteaiaõpetajate koolitamiseks. Soomes on praktiseerivate lasteaiaõpetajate koolitustaust erinev, näiteks on suur hulk "sosiologi" rakenduskõrgharidusega lasteaiaõpetajaid, kelle õpingute kogumahust eelkooli pedagoogika õpingud on võrreldes ülikoolis lasteaiaõpetaja koolituse läbinutega, palju väiksemad. Samuti puudub neil eelkooliõpetaja (esiopettaja) pädevus (võimalik omandada täiendkoolitusel 60 EAP ülikoolide juures, sisaldades eel – ja algkooli pedagoogika ning didaktika õpinguid). Niisiis toob uus, pedagoogilise rõhuasetusega alushariduse õppekava muudatusi Soome lasteaedade tegevuskultuuri, mille erinevatele tahkudele ka mitmetes ettekannetes tähelepanu pöörati.

Näiteks rääkis Elina Fonsén oma ettekandes pedagoogilisest juhtimisest ja lasteaiaõpetaja rollist, millele ka uues Soome õppekava alustes tähelepanu pööratakse, rõhutades, et "tegevuskultuuri arendamine eeldab pedagoogilist juhtimist, mis hõlmab endas

tervikliku alushariduse järjepidevat ja eesmärgipärast juhtimist, hindamist ja arendamist ja sisaldades kõiki neid tegevusi, mille abil luuakse võimalused personalile headeks töötingimusteks ja professionaalsete oskuste ja koolituste rakendamiseks. Pedagoogika tugineb teatud väärtustele ja arusaamadele lapsest, lapsepõlvest ning õppimisest. Pedagoogikale tuginemine alushariduses tervikuna eeldab pedagoogilist professionaalsust ning seda, et kogu personal oleks üksmeelne selles, kuidas laste õppimist ja heaolu võiks parimal moel edendada.”. Eelneva rakendamine nõuab aega ühisteks aruteludeks kuna arutelu on tegevuskultuuri kriitilise hindamise ja juhtimise vältimatuks aluseks.

Väga oodatud ettekanne oli ka Kaisa Vuorisel, kes rääkis laste tugevustele ja huvidele keskenduvast pedagoogikast ”Huomaa hyvä!” (märka head), tuues välja õppekavas rõhutatud, et ”lapsi väärtustav märkamine, nende mõtete kuulamine ja omaalgatustele vastamine arendavad lastes osalemise- ja mõjutamise oskusi, selle rakendamiseks peaksid lapsed saama tegevusi planeerida, tegutseda ja hinnata koos täiskasvanutega, samal ajal õppides suhtlemisostkust ning ühiste kokkulepete, reeglite ja usaldusväärse tähtsust. Täiskasvanud peaksid hoolitsema selle eest, et igal lapsel oleks võimalus õppeprotsessis osaleda ja selle kulgu mõjutada” Ka meie võiksime endalt küsida: kas märkame lapsi neid väärtustades, kuulame tähelepanelikult nende mõtteid ja toetame omaalgatuslikkust, kas Eesti lasteaiastel on võimalus enda õpiprotsessi puudutavate otsuste tegemisel osaleda või neid mõjutada.

Olli Luukka (OAJ juhatuse esimees), tõstis veel esile lasteaiapäetajate palgateema, mille üle käivad hetkel läbirääkimised ning rääkis OAJ eesmärgist saada lasteaiapäetajad kooliõpetajatega samade töölepingu tingimuste alla. Peatselt saab põhjalikuma ülevaate Soome lasteaiapäetajate päevade ettekannetest ELAL kodulehelt.

Kasutatud allikad:

Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet, (2016, 20,24,28).

Merli Lepp, ELAL toetajaliige ja lasteaiajuht Soomest